

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2029

(skrajne daty)

Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Elementy spektroskopii w inżynierii materiałowej
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych
Kierunek studiów	Inżynieria materiałowa
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, 5 semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Renata Wojnarowska-Nowak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Renata Wojnarowska-Nowak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5	15			30					3

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Wykład – zaliczenie bez oceny

Zajęcia laboratoryjne- zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstawowych zagadnień z przedmiotów: fizyka, chemia, podstawy nauki o materiałach.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zdobycie przez studentów wiadomości z zakresu wybranych metod spektroskopowych.
C ₂	Zdobycie umiejętności wykorzystywania specjalistycznego sprzętu pomiarowego oraz dokonywania analizy uzyskanych wyników.
C ₃	Zapoznanie z optycznymi właściwościami materiałów oraz ich charakterystyką spektroskopową.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student w zaawansowanym stopniu zna wybrane zagadnienia z zakresu budowy materii, oceny właściwości fizycznych i strukturalnych poprzez wykorzystanie metod spektroskopowych	K_W04
EK_02	Student w zaawansowanym stopniu zna wybrane metody spektroskopowe oceny własności fizycznych i strukturalnych materiałów	K_W09
EK_03	Student potrafi dokonać doboru metod technik i urządzeń oraz wykorzystać poznane metody spektroskopowe badań struktury i własności materiałów właściwe dla przeprowadzenia pomiarów	K_U07
EK_04	Student rozumie konieczność podnoszenia swoich kwalifikacji, wzbogacania swojej wiedzy i umiejętności do zmian zachodzących w technice i technologii w zakresie metod spektroskopowych	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Wprowadzenie do metod spektroskopowych Podstawy teoretyczne, pojęcie spektroskopii i spektrometrii, podział i rodzaje spektroskopii, zastosowania
2. Spektroskopia podczerwieni

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Podczerwień i jej podział, podstawy teoretyczne metody, budowa i zasada działania spektrometrów IR, wybrane techniki spektroskopii IR, przygotowanie próbek, analiza widma IR, zastosowania
3. Spektroskopia ramanowska Podstawy fizyczne spektroskopii Ramana, zjawisko rozpraszania światła, zjawisko Ramana, SERS, budowa i zasada działania spektrometrów ramanowskich, przygotowanie próbek, analiza widm ramanowskich, zastosowania
4. Spektroskopia absorpcyjna w zakresie UV-VIS Podstawy fizyczne spektroskopii absorpcyjnej UV/VIS, transmitancja, absorbancja, prawo Lamberta-Beera, metody oznaczeń spektrofotometrycznych, budowa i zasada działania spektrometru, ilościowe metody pomiaru w spektrofotometrii, zastosowania
5. Spektroskopia emisyjna - spektrofluorymetria Luminescencja i jej rodzaje, fluorescencja, przejścia pomiędzy stanami energetycznymi, prawo Stokesa, budowa i działanie spektrofluorymetru, analiza wyników, zastosowanie techniki
6. Wybrane inne techniki spektroskopowe w inżynierii materiałowej: spektroskopia magnetyczna (NMR, EPR), spektroskopia promieniowania X i Mössbauera – podstawy metod

B. Problematyka laboratoriów

Treści merytoryczne
1. Spektroskopia podczerwieni – FTIR – obsługa aparatu NICOLET 6700, pomiary i analiza uzyskanych wyników
2. Spektroskopia Ramanowska – obsługa aparatu Smart Raman DXR, pomiary i analiza uzyskanych wyników
3. Spektrofotometria UV-VIS, obsługa aparatu UV-VIS EVOLUTION 300, pomiary i analiza uzyskanych wyników
4. Spektrofluorymetria – obsługa urządzenia Fluorescence Spectrophotometer F-2500 FL, pomiary i analiza uzyskanych wyników
5. Praca z artykułami naukowymi z zakresu wykorzystania metod spektroskopowych i analizy wybranych materiałów

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, praca w grupach, analiza uzyskanych wyników pomiarowych w oparciu o pracę z literaturą

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, prace pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	lab, wykład

EK_02	kolokwium, prace pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	lab, wykład
EK_03	kolokwium, prace pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	lab, wykład
EK_04	kolokwium, prace pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	lab, wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie przedmiotu potwierdzi stopień osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się kontrolowana jest na bieżąco w trakcie przeprowadzenia zajęć. Końcowa ocena będzie odzwierciedleniem stopnia osiągniętych efektów. Weryfikacja efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności przekazanej przez nauczyciela odbywać się będzie przez kolokwia, sprawozdania, udział w dyskusji. Sprawdzenie efektów dla zajęć bez udziału nauczyciela odbywać się będzie poprzez ocenę przygotowania studenta do ćwiczeń laboratoryjnych, przygotowane prace pisemne, obserwację pracy w trakcie zajęć. Weryfikacja kompetencji społecznych odbywać się będzie poprzez aktywność na zajęciach i udział w dyskusji.

Wykład: zaliczenie bez oceny na podstawie przygotowanych prac pisemnych.

Laboratorium: dla każdej części materiału student wykonuje ćwiczenia praktyczne, oraz przygotowuje prace pisemne (sprawozdania). Podstawą oceny końcowej są oceny z kolokwiów częściowych. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną z ocen częściowych.

Stosowana skala ocen:

dst. (51-60)% pkt.

+dst (61-70)% pkt.

db (71-80)% pkt.

+db (81-90)% pkt.

bdb (91-100)% pkt.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	35
SUMA GODZIN	84
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: 1. A. Z. Hryniewicz, E. Rokita „Fizyczne metody badań w biologii, medycynie i ochronie środowiska”, Wydawnictwo Naukowe, PWN, 1999 2. Kęcki Z., „Podstawy spektroskopii molekularnej”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998 3. Małek K. „Spektroskopia oscylacyjna. Od teorii do praktyki” PWN Warszawa 2015 4. Nowicka-Jankowska T., Wieteska E., Gorczyńska K., Michalik A., „Spektrofotometria UV/ VIS w analizie chemicznej”. Państw. Wydaw. Naukowe, 1988. 5. Mielke Z., "Ćwiczenia laboratoryjne z fizyki chemicznej: spektroskopia oscylacyjna", Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1995 6. Drozdowski M., "Spektroskopia ciała stałego" Wydaw. Politechniki Poznańskiej, Poznań 1996
Literatura uzupełniająca: 1. Barańska H., Łabudzińska A., Terpiński J., "Laserowa spektrometria ramanowska, zastosowania analityczne" Państw. Wydaw. Naukowe, Warszawa 1981 2. Najbara, Turkek A., "Fotochemia i spektroskopia optyczna : ćwiczenia laboratoryjne", Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2009 3. Sadlej J., "Spektroskopia molekularna" Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 2002 4. Stuart B.H., Infrared Spectroscopy: Fundamentals and Applications, 2004 John Wiley & Sons, Ltd 5. Twardowski J., Anzenbacher P., "Spektroskopia Ramana i podczerwieni w biologii", Warszawa 1988 6. Artykuły w czasopiśmie naukowych w tym: Journal of Raman Spectroscopy, Applied Surface Science, Vibrational Spectroscopy, Spectroscopy Letters, Spectroscopy and Spectral Analysis i inne

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej

